

KRONIKA RUCHU LITURGICZNEGO**STOLICA ŚWIĘTA**

Dnia 19 marca 1959 Ojciec św. Jan XXIII ogłosił doktorem Kościoła św. Wawrzyńca z Brindisi i wyznaczył jego święto na dzień 21 lipca. Św. Wawrzyniec urodził się w Brindisi w Apulii w 1559 r. Wstąpiwszy do zakonu Kapucynów zdobył głębokie wykształcenie teologiczne i znajomość wielu języków. Gorliwie pracował nad reformą katolicką w Italii, Szwajcarii, Niemczech i Czechach jako kaznodzieja i pisarz. Wielokrotnie pełnił urząd prowincjała, a przez 3 lata był generałem Zakonu. Wielokrotnie papież zlecał mu odpowiedzialne poselstwa. Jego zabiegom przypisuje się zwycięstwo nad Turkami pod Białogrodem w r. 1601. Umarł w Lizbonie 22 lipca 1619 r. w czasie sprawowania poselstwa do króla Filipa III. 8 lipca 1959 S. K. O. opublikowała tekst Mszy oficjum i elogium do Martyrologium Rzymskiego o św. Wawrzyńcu z Brindisi.

12 kwietnia 1959 r. Ojciec św. Jan XXIII uroczyste zaliczył w poczet świętych bł. Karola de Setia, wyznawcę i bł. Joachimę de Vedruna de Mas, wdowę.

18 lipca 1959 r. Św. Penitencjaria Apostolska opublikowała tekst Aktu poświęcenia rodu ludzkiego Najświętszemu Sercu Jezusowemu, skrócony przez opuszczenie ustępu mówiącego o muzułmanach, poganach i żydach. Odpusty zyskuje się tylko przez odmawianie formuły poprawionej.

Zakon św. Benedykta uzyskał indult na kończenie Primy na „Benedicamus Domino“. Czas i miejsce czytania Martyrologium pozostawiono uznaniu poszczególnych kongregacji i klasztorów.

BELGIA

1 marca 1959 r. Episkopat belgijski urzędowo przyjął do publicznego czytania we Mszy św. lekcjonarz francuski aprobowany dla Francji.

3 marca 1959 r. S. K. O. zezwoliła wszystkim diecezjom Belgi na używanie prefacji o Adwencie i o N. Sakramencie. Prefację adwentową odmawia się od pierwszej niedzieli Adwentu do Wigilii Bożego Narodzenia włącznie, we wszystkich Mszach nie mających prefacji własnej. Prefację o N. Sakramencie tylko w Boże Ciało i w Mszach wotywnych o N. Sakramencie.

Międzynarodowy kwartalnik „Lumen vitae“ poświęcił pierwszy numer z 1959 r. problemowi „Orientacji liturgicznej w katechezie“.

Aby umożliwić wiernym udział w Mszach konwentualnych Opactwo Maredsous wielkim kosztem przebudowało chór wysuwając główny ołtarz zwrócony do wiernych aż do transeptu.

W Opactwie św. Andrzeja koło Burges w tym samym celu Opat zarządził na stałe śpiewanie Alleluja w tonie prostym. „Sanctus“ zawsze ze Mszy XVIII, między „Amen“ kończącym Kanon Mszy św. a „Pater noster“ jest chwila ciszy. „Confiteor“ i „Domine non sum dignus“ recytują głośno wszyscy przystępujący do Komunii św.

Redakcja Pisma „Paroisse et Liturgie“ zaczęła wydawać dodatek poświęcony problemom liturgicznym Kościołów misyjnych pt. „Jeunes Eglises“. Dodatek jest drukowany w Kongo i rozsyłany tylko abonentom afrykańskim. Do spisu rzeczy dwumiesięcznika „Paroisse et Liturgie“ za rok 1959 dołączono spis artykułów ogłoszonych w tym dodatku.

W dniach 20—25 lipca 1959 r. w opactwie Mont César (Louvain) odbył się Tydzień Studiów dla profesorów liturgii poświęcony rytuałowi. W dniu 23 lipca obchodzono 50-lecie ruchu liturgicznego. Dokładne sprawozdanie z Tygodnia zawiera 3 numer kwartalnika „Les Questions Liturgiques et Paroissiales“.

FRANCJA

Diecezja Vannes zorganizowała „Rok Mszy św.“ poświęcony ożywieniu udziału wiernych w Najśw. Ofierze.

Biskup z Nancy zachęcił proboszczów do urządzania procesji o deszcz zamiast odmawiania oracji nakazanej, która nie angażuje wiernych i nuży kapłanów przez częste jej powtarzanie.

Synod diecezji Antun zobowiązał do odprawiania jednodniowych rekolekcji przygotowawczych wszystkie dzieci przystępujące do Sakramentu Bierzmowania.

Zezwolono na Msze pogrzebowe po południu poczynając od godziny 16.

We Mszach śpiewanych lektor może podać treść oracji między „Oremus“ a tekstem modlitwy.

Diecezja strasburska zreformowała oficja własne. Pięć świąt rytu zdwojonego zredukowano do rytu prostego, 2 święta drugiej klasy zredukowano do rytu zdwojonego większego, aby uniknąć przesłaniania przez nie niedzieli, święto, które wypadło 23 grudnia zredukowano do wspomnienia. Inne święta przypadające w okresie od 17—23 grudnia przeniesiono na inne dni roku, aby nie przeszkadzać przygotowaniu do świąt Bożego Narodzenia. Wiele

świąt połączono. Usunięto zupełnie święta historycznie niepewne lub niezwiązane z diecezją. Odnowiono teksty Proprium przez poprawienie lekcji historycznych i przywrócenie niektórych starych hymnów. S. K. O. sama zachęciła do wprowadzenia Mszy własnych. Przy tytułach świąt wydrukowano w nawiasie datę śmierci świętego, co pomaga odmawiającemu brewiarz na usytuowanie świętego w dziejach Kościoła.

W dniach 1, 2 i 3 września 1959 r. odbyła się w Wersalu doroczna sesja C. P. L. poświęcona tym razem „Uczestnikom liturgii według instrukcji S. K. O. z 3 sierpnia 1958 r.“

FORMOZA

Prefektura Apostolska Tajchung otrzymała indult na śpiewanie Mszy uroczystej w języku chińskim. Pierwsza Msza wprowadzona w użycie opiera się na melodiach VIII Mszy i III Credo z Graduału Rzymskiego.

HISZPANIA

Kierownik Sekcji Liturgicznej Instytutu Pastoralnego przy Uniwersytecie w Salamance — prof. Kazimierz Sanchez Alizeda wydał dwie książki wspomagające wysiłki duszpasterzy. Pierwsza z nich: „Pastoral litúrgica de la Misa. Iniciación y participati6n en el misterio del culto“, Madrid 1958, stwierdza, że po przeminięciu okresu rubrycystycznego i historycznego, liturgika weszła w epokę pastoralną i dąży do wprowadzenia wiernych w świadomy udział w misteriach kultu Bożego. Mszę św rozważa się obecnie nie jako obrzęd, lecz jako misterium, zebranie, ucztę, ofiarę, święto, eucharystię, modlitwę, związek miłości i preludium rajy.

Druga książka „La pastoral de Jesus“, to wezwanie kapłanów do rozważania i naśladowania przykładu wszystkich duszpasterzy Chrystusa Dobrego Pasterza. Autor zwraca uwagę, że obecnie więcej pisze się o przygotowaniu potrzebnym duszpasterzom, niż o jedynym i najwyższym Nauczycielu. Dlatego wyszukuje i oświetla biblijne źródła potrójnego urzędu Chrystusa: królewskiego, nauczycielskiego i kapłańskiego. Chrystus nadal sprawuje w swoim Kościele te trzy urzędy. Kapłani — ludzie są tylko Jego narzędziami.

Krajowa Konferencja Metropolitów uznała potrzebę przeprowadzenia dwuletniej kampanii dla odnowienia udziału wiernych we Mszy św. Narodowy Związek Apostolstwa Liturgicznego winien przygotować plan tej pracy i ogólnokrajowe Dyrektorium.

HOLANDIA

W dniach 14—19 września odbył się w Nimeque w Holandii Międzynarodowy Kongres poświęcony zagadnieniom liturgii na

terenach misyjnych. Kongresowi przewodniczył J. E. Kardynał Gracías, Arcybiskup Bombaju. Kongres zgromadził 150 członków imiennie zaproszonych. Wśród nich było 37 arcybiskupów i biskupów z terenów misyjnych oraz około 100 misjonarzy oraz wybitnych specjalistów liturgii i misjologii. Celem Kongresu było przestudiowanie sposobów włączania wiernych z krajów misyjnych w czynne uczestnictwo w liturgii Kościoła. Studia te miały charakter prywatny, lecz wnioski zostały przedłożone Stolicy Świętej jako informacja o potrzebach krajów misyjnych. Przestudowano między innymi następujące postulaty: wprowadzenie języków żywych do pouczającej części Mszy św. i do całej liturgii, wskrzeszenie niższych święceń i diakonatu dożywoźnego w okręgach nie mających dostatecznej liczby kapłanów, adoptacja pewnych obrzędów miejscowych w ceremoniach sakramentu małżeństwa i pogrzebu, przystosowanie obrzędów chrztu dorosłych do aktualnych warunków katechumenatu i t. p. W dyskusji nad problemem języka zabrał głos Kard. Gracías. Kardynał powiedział: „Powinniśmy uczynić z liturgii to, czym ona powinna być: wspólnotę w wierze i szkołę religijnego życia chrześcijańskiego. Ruch liturgiczny pragnie „liturgii żywej“, tj. takiej, którą by wierni rozumieli i która byłaby środkiem wyrażania ich uczuć religijnych. Lecz jak osiągnąć tę „liturgię żywą“ — zapytał Kardynał Gracías — Pierwszym warunkiem jest solidne zapoznanie się z prawdami wiary i wyjaśnienie jej elementów — symbolów, aktów, słów; z drugiej strony wierni w naszej epoce chcą iść dalej. Zwłaszcza w krajach misyjnych. Fragną oni reformy i adaptacji samej liturgii (...) Gdy Chrystus ustanawiał Ofiarę Mszy św., użył języka swoich Apostołów; gdy papież Grzegorz Wielki zdecydował się na zastąpienie w liturgii języka greckiego językiem łacińskim, to uczynił to dlatego, że język łaciński był językiem współczesnym, zrozumiałym (...) Jeśli chodzi o mnie osobiście jestem za szerszym stosowaniem języka narodowego w liturgii“.

Jeden dzień poświęcono sprawom formacji liturgicznej misjonarzy i duchowieństwa tubylczego. Wyrażono ubolewanie, że na terenach misyjnych brakuje ośrodków monastycznych, wyspecjalizowanych w materii liturgii.

ITALIA

Komisja Diecezjalna w Kremonie wydała książkę dla ministrantów spełniających urząd komentatora w W. Tygodniu „Guida per l'annunciatore dei riti della settimana santa“, Cremona 1953. Książka ta przeznaczona jest dla kościołów, w których jest tylko jeden kapłan.

Kongres opatów Zakonu św. Benedykta postanowił, że zreformowany Breviarz Monastyczny zostanie wydany dopiero po opu-

blikowaniu zreformowanego Breviarza Rzymskiego. Ponieważ prace nad rewizją kalendarza i lekcji o świętych są już zaawansowane, wkrótce zostanie wydany „Lekcjonarz“ pozwalający na korzystanie z owoców tych prac jeszcze przed generalną reformą brewiarza.

POLSKA

W dniach od 21 do 31 września 1959 odbył się w Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Warszawie kurs duszpasterski dla alumnów. Z dziedziny liturgii wygłoszono następujące referaty: 22. IX i 23. IX O. Paweł Szczaniecki OSB: Przygotowanie do sprawowania N. Ofiary; Przygotowanie do szafowania Sakramentów; Przygotowanie do modlitwy brewiarzowej; Osobiste przeżycie roku kościelnego. 23. IX J. E. Ksiądz Kardynał Stefan Wyszyński: O budownictwie kościelnym z punktu widzenia duszpasterza; 29. IX. Ks. Prałat Stanisław Sprusiński: Rola śpiewu gregoriańskiego w nowoczesnym duszpasterstwie liturgicznym; Odrodzenie duszpasterstwa liturgicznego w Archidiecezji Warszawskiej w ubiegłym czterdziestoleciu; Liturgiczne urządzenie wnętrza świątyni.

W dniach od 17 do 25 października 1959 odbył się „Tydzień Biblijny“ w Katedrze Katowickiej. Dwanaście konferencji wprowadzających w czytanie Pisma św. wygłosił O. Paweł Szczaniecki OSB z Tyńca.

23 października 1959 roku S. K. O. aprobowała nowy rytuał dla Polski.

W związku z uroczystością św. Cecylii patronki muzyki kościelnej odbyły się w Krakowie „Dni chorału gregoriańskiego“.

Od 18 do 21 listopada wieczorem śpiewano Mszę gregoriańską w kościele św. Anny. 18 listopada Mszę VIII śpiewały chóry parafialne, 19 listopada Mszę II śpiewali klerycy zakonni, studenci Instytutu Teologicznego Księży Misjonarzy, 20 listopada zakony męskie śpiewały Mszę VII, a w sobotę 21 listopada zgromadzenia żeńskie śpiewały Mszę IX. W niedzielę 22. VIII Najprzewielebniejszy Ksiądz Infułat Bogdan Niemczewski odprawił Mszę pontyfikalną w bazylice katedralnej na Wawelu. Alumni Seminarium duchownych częstochowskiego, krakowskiego i śląskiego odśpiewali Mszę XI. Konferencje wygłosił O. Placyd Galiński OSB z Tyńca.

W dniach od 12 do 20 grudnia odbył się „Tydzień Liturgiczny“ w kościele parafialnym w Czerniejewie Archidiecezji Gnieźnieńskiej pod kierunkiem O. Pawła Szczanieckiego z Tyńca poświęcony pogłębieniu wiadomości wiernych o Mszy św. i ożywieniu ich udziału. Zakończenie „Tygodnia“ zaszczylił swoją obecnością J. E. Najprzewielebniejszy Ks. Biskup Jan Czerniak.

O „Tygodniach Liturgicznych“ w Archidiecezji Gnieźnieńskiej i w Warszawie informujemy obszernie na osobnym miejscu.

opracował O. FRANCISZEK MAŁACZYŃSKI OSB